

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
 Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felcélós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

TAVIRATOK.

Letartóztatott magyar gróf.

Newyork, nov. 11. A rendőrség letartóztatta Festetich Gyula magyar grófot, akit felesége azzal vádol, hogy Artúr nevű 9 éves fiát még március 20-án megszöktette az anyai házból. Festetich hosszabb ideje él Amerikában, 1876-ban nősült meg, felesége amerikai leány. Mindaddig boldogan éltek, míg aztán a vallászabadozó szekta tagja nem lett. Azóta rosszul éltek, végre férje megindította a válópert. A bíróság a gyermeket anyjának ítélte.

A király Budapesten.

Bécs, nov. 11. A király nov. 20-án fél 4-kor utazik Budapestre. Három hétig marad a budai várban és Gödöllőn felváltva.

Rablás Hamburgban.

Berlin, nov. 11. Hamburg közelében Clanszen fogorvost egy másodosztályú fülkében megsebesülve találták. Annyit tudott csak mondani, hogy Grosz-Flottbeck állomás előtt valaki t. mpa tárggyal megütötte; pénzét elrabolta. Aztán meghalt.

A szerb kormány váltság.

Belgrád, nov. 11. A miniszterek között már régóta nincs összetartás s a kormány tagjai a legfontosabb kérdésekben eltérő nézetten vannak. Mig a skupstina együtt volt, ezt a széthuzást el tudták takarni, de a váltság most minden irányban kitört. Tegnapp lemondott Stankovics közmunkaügyi miniszter, ma Vesznik igazságügyminiszter s holnap várják Putnik hadügyminiszter lemondását. Ugy látszik, hogy a kormánynak alapos rekonstrukcióra lesz szüksége.

Kifosztott muzeum.

Páris, nov. 11. Nehány nappal ezelőtt a Louvre muzeumából elloptak egy értékes szobrocskát, mely Irisz istennőt ábrázolja s melyet Egyiptomban ástak ki. most pedig újabb lopást követtek el. Egy 15 cm. nagyságú szobrocskát loptak el, mely régészeti szempontból nagyon érdekes. A lopások okául az örök gondatlanságát mondják, kik nem teljesítik lelkiismeretesen az éjjeli szolgálatot.

Orosz forradalom.

Varsó, nov. 11. Tegnapp 4 helyen követtek el merényletet. Nagy feltűnést keltett egy Nlocki József nevű vasuti tisztviselő meggyilkolása, ki egy üzlet kirakatát nézte, midőn 3 ismeretlen ember több revolver lövéssel agyonlőtte. A gyilkosokat nem tudják kézrekeríteni.

Gróh Ferencz beigtatása.

A róm. kath. egyházközség ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 11.

A debreczeni római katolikus egyházközség új pásztorát Gróh Ferencz prépot plébánost tegnapp iktatták be hivatalába a város közönségének, a hivatalos világnak élénk részvétele mellett.

Délelőtt 9 órakor vette kezdetét az installáció a Szent-Anna utcai róm. kath. templomban, amely zsufolásig megtelt intelligens közönséggel. Ott volt a város, a vármegye képviselője, a római katolikus egyházközség, s a hívők nagy serege.

Fetser Antal nagyváradai segédpüspök, amint a papsággal kivonult a szentélyből, felolvastatta Gróh Ferencz kinevezési okmányát. Ezután az új plébános letette az eküti Fetser Antal segédpüspök mondotta el ezután a beigtató beszédet. Majd Gróh Ferencz lépett a szószékre, s tartotta meg gyönyörű székfoglaló beszédét. Az installáció zenés misével volt összekötve. Az ének szólót a gyulai kántor énekelt.

A mise után a plébánia hivatalában küldöttségeket fogadott Gróh Ferencz. Tizennyolc küldöttség tisztelt Gróh Ferencznel. A prépost lekötelező előzékenységgel fogadta a küldöttségeket.

Délben a Bikában bankettet adott a prépost a melyen ott voltak Weszprémy Zoltán főispán, Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Kovács József polgármester, gróf Marenzt tábornok, Zedwitz gróf, Nagy Gyula, Gyurits ezredesek, Fetser püspök, Grócz és Karácsonyi kanonokok stb.

Az első köszöntőt Gróh Ferencz

mondta a királyra, utána Szmrecsányi Pál püspökre. Szücs Miklós törvényszéki elnök Fetser püspököt elítette, Simonffy Imre a közönséget elítette. Weszprémy Zoltán főispán közvetlen, igazán megkapó beszédben a felekezetek békéjét hangsúlyozva Gróh Ferencz üritette poharát. Dr. Karácsonyi János kanonok a jeles történet-tudós szintén Gróh Ferencz elítette.

A banket Németh Andrásnak valóban dicséretére vált. Az ételek kitünők voltak, a kiszolgálás is kifogástalan volt,

Este a prépostnak szerenádott adott a Szt. László dalegylet.

Bankgyártás hivatalos helyiségben.

Felfedezett pénzhamisítók.

Honnan fuj a szél.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 11.

Debreczenben nap nap után általánosabbá vált a panasz, hogy temérdek sok rossz pénz kerül forgalomba. A hamis pénzek oly hűsége utánzatai az eredeti pénzeknek, hogy jóformán meg sem különböztethetők. Szigorú vizsgálat indult meg tehát nemcsak Debreczenben, hanem az egész Hajdumegye területén, de a bankgyárosok kéze nem kerültek.

Most — mint ezt nekünk Aradról írják — a borosjenői csendőrség felfedezett egy pénzgyártó bandát, melynek tagjai már évek óta foglalkoznak pénzgyártással, de nem tudtak felőle semmit sem. Az aradi híradás ez:

Borosjenőn ma a szokottnál is élénkebb hetivásár volt. Szép számmal érkeztek idegenek is. Fejes Juon nevű földműves dolgainak elvégzése után felment a Borosjenői Takarékpénztárhoz, ahol egy lejárt váltóját akarta meghosszabbítani. A kamatok kiegyenlítésére egy huszkoronás bankjegyet nyújtott át a pénztárosnak. Strausz Gyula pénztáros megvizsgálván a bankjegyet, konstatalta, hogy az hamis. Kérdőre vonta tehát Fejest, aki azt a választ adta, hogy a bankjegyet egy ismeretlen embertől kapta, a kinél egy száz koronást váltott fel. A pénztáros erre csendőrökért küldött, akik felszöllitották Fejest, mutassa meg, kitől kapta a pénzt.

A vásárlók tömegében a földműves csakhamar ráakadt emberére. A csendőrök erre kivallatták az illetőt, aki elmondta, hogy Pintya Juonnak hívják és régebben

Fehérneműeket ?

a gőzmosodában tisztittassuk.

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. sz.

közsegi bíró volt Pécskán. Pintyát megmotozták és tíz darab huszkoronás bankjegyet találtak nála. Volt még nála száz korona jó pénz is, a melyet Fejes váltott be. A csendőrök azután Pintya Juon nyolevan éves anyósát motozták meg. Az öregasszonynál szintén nagyobb mennyiségű hamis pénzt találtak. Pintya elmondta, hogy Déznáról jöttek Borosjenőre, az anyósával, a feleségével és egy rokonokkal.

Ezek nesztét vettek a bajnak és elillanván a vásárról, visszautaztak Déznára. A csendőrök Pintyát és anyósát letartóztatásba helyezték. Sürgönyöztek Déznára, ahol a délután folyamán sikerült is Pintya feleségét és rokonát letartóztatni. Megmotozták őket és szintén nagy mennyiségű hamis bankjegyet találtak náluk.

A csendőrség nagy erélyvel vezeti a nyomozást, amelynek szálai Bihar megyébe és Hajdumegyébe nyulnak el. Valószínű, hogy a letartóztatott banda összeköttetésben áll a Hajdu és Bihar megyében tanyázó pénzhamisítókkal, akik az egész országot elárasztják kitűnően utánzott, csaknem felismerhetetlen hamis bankókkal.

A kirakatok fosztogatója.

Egy banda működése.

A rendőrség intézkedései.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 11.

Vasárnapra virradó éjszaka veszedelmes betörőbanda kezdte meg működését Debreczenben. A banda néhány tagja betörte ifj. Gyürki Sándor Kosuth-utcai papirkereskedő és Rose Dezső debreczeni ékszerész üzletének kirakatát s onnan körülbelül 2000 korona értékű árukat elloptak. A megrobolt kereskedők azonnal jelentést tettek az esetről a rendőrségnek, ahol a nyomozás a legnagyobb energiával megindult.

Táviratok mentek az ország különböző részében, amelyek a tettesek közrekerítése iránt teszik meg a társ-hatóságok előtt a szükséges intézkedéseket.

A rendőrség nyomozata olyan széles körben indult meg, hogy a tettesek közrekerítéséhez sok remény van. Erős a rendőrség gyanuja, hogy a kirabol-tak fosztogatói valamely nemzetközi bandának a tagjai Debreczenben csak átutazóban vannak.

Kiderült a debreczeni rendőrség táviratai nyomán, hogy hasonló betörések az összes nagyobb városokban fordultak elő. Szegeden, Nagyváradon, Kolozsváron, Temesváron már hasonló esetek miatt országos nyomozás folyik. Kevés eredménnyel.

A debreczeni rendőrség jó fogást fog csinálni, ha a vakmerő betörőket sikerül közrekerítenie.

A naponként ismétlődő betörések arra indították a rendőrséget, hogy az éjjeli rendőr őrszemek számát megszorítsák. Jövőben magasabb lesz az éjjeli őrszemek száma. A rendőrség új intézkedése már Vasárnapeste folyamatba lépett.

Öngyilkos pénzügyigazgatósági tisztviselő.

A hivatalos üldözés áldozata.

Basáskodó pénzügyigazgató.

Arad, 1906. nov. 11.

Az aradi uritársadalmat egy igen szenzációs öngyilkosság tartja izgalomban K. J. Debreczenbe való zsidó vallású fiatal embert nemrég az aradi pénzügyigazgatósághoz nevezték ki gyakornoknak. A pénzügyigazgató, aki meglehetősen gyűlöli, a zsidókat, nagyon haragudott az új tisztviselőjére. Minden csekélységért üldözte.

A fiatal ember egy darabig nyugodtan tűrte a legalaptalanabb vádakat és a legképtelenebb szekaturákat, amelyekkel a pénzügyigazgató üldözte.

Október hó közepe felé a főnök ur bántalmazásait betetőzte az alábbi eset. Egy délelőtt Tagányi pénzügyigazgató behívatta a gyakornokot hivatalos helyisébe, ahol ugyanakkor Sz. számvizsgáló is jelen volt. Tagányi megvárta, amíg a számvizsgáló eltávozott, azután igyszólt a gyakornokhoz:

— Négy szem közt akarok önnel tárgyalni.

Amikor egyedül voltak a hivatalban Tagányi bezárta az ajtót és így szólt:

— Azért zártam be az ajtót, hogy ne zavarjanak.

Ezután reprodukálhatatlan szidalmakkal illette a fiatal embert és az arcába köpött. Majd magából kikelve kiáltott a gyakornokra:

— Megparancsolom, hogy délutánonként 4-től 9-ig tartsa kötelességének bejárni a hivatalba.

— Kérem — mentegetőzött a gyakornok — más sem jár be akkor.

— Így parancsolom, kiáltotta Tagányi Most pedig takarodjék!

Mindaz pedig azért történt, mert K. J. aki rövidlátó, az előző nap délutánján nem vette észre Tagányit és nem köszönt neki.

Ez a durva eljárás és Tagányinak az a fenyegetése, hogy a minősítési táblázatát elfogja rontani, annyira elkészerítette, hogy kétségbeesésében meg mérgezte magát.

A gyors orvosi segély folytán sikerült életét megmenteni s most súlyos beteg fekszik egy fővárosi szanatóriumban. Ha az üldözött gyakornok felépül Tagányi eljárásáról illetékes helyen jelentést fog tenni.

Színház.

Műsor.

Hétfő Két Hippolit operette.
Kedd A rabló vígjáték.
Szerda Csere lányok operette.
Csütörtök Forgószél kisasszony énekes bohózat.

Péntek Bolond operette.
Szombat Csokonai prólóg, utána Az asszony színmű, Csokonai születésének évfordulója alkalmából.

Vasárnap délután Kis herceg operette.

Vasárnap este A mádi zsidó életkép üjdonság.

A két Hippolit.

A magyar színpadokon igen sok operett bukott meg már, de olyan tűneményesen egyetlen operett sem fejezte be színpadi pályafutását, mint Földes Imre és Hóvös Iván operettje A két Hippolit. Valami csodálatos együgyűség vonul vé-

gig ezen az operetten. A libretto silányságához, értéktelen voltához hozzá simul a mindenfelől összeszedett muzsika, a mely egy jottával sem szárnyalja túl a libretto értékét.

A kitűnő Hippolit valamikor akadémiai yályamunka volt. Verses vígjáték gyanánt szerepelt ott. Nem vált be, lett belőle operett libretto. A jó ég őrizze meg a magyar színpadokat hasonló termékekről.

Az előadásra elég gondot fordított a színház. Különböző Lónyai Piroška és Fóthi Frida igyekeztek megmenteni azt, a mi megmenthető. Pompás toillettelkel keltek versenyre abban, hogy hűek legyenek az igazságban, Fóthi Frida volt a győztes. A közönség sokat tapsolt mindkét énekesnőnek.

A komikumot Polgár és Sarkadi képviselték. Mindketten ügyesek és diszertek voltak. Nyomukban járt Rónai Géza, a ki egy hülye magyar főurat játszott. Részváltak a dícséretre Deésy Alfréd, Radó Anna, Arkossy Vilmos, Vida Iona.

A zenekar még mindig tul erős. Hiába szólal fel ellene a kritika. Több izlést kérünk karnagy ur. Sz. Gy.

Hírek mindenfelől.

Öngyilkos fiatal asszony. Bucher János korpádi lakosnak rémes látványban volt része csütörtökön délután. Mint tudósítónk írja, a csürbe ment, hogy takarmányt vigyen lovainak és látja, hogy az egyik gerendán alig 22 éves leányának holtteste csüng. Minden élesztési kísérlet hiába volt. A fiatal asszony valószínűleg pillanatnyi elmezavarban követte el tettét, mivel most hagyta csak el a gyermekágyat, egy 2 hetes és egy 1 éves gyermeket hagyva árvakul. Mivel a halál oka kétséget nem szenved, a hatóság a boncolást mellőzte.

Bosszuálló feleség. Négy év előtt érte Cseke János kőművest az a baleset, hogy megnősült. Baleset volt ez rája nézve, mert a nyugodt életének egyszeriben vége lett. A boldog mézesetek másodikán már perelt az asszony, a harmadik héten pedig már ütött is a szeretetreméltó feleség. Ezt az életmódot Cseke nem bírta sokáig, segített hát a bajon olyképen, hogy megszökött az ő boldog családi tűzhelyéről. Magára hagyta az asszonyt vagy fél évvel ezelőtt, nemrég pedig megindította ellene a válópert. De a hamar számaözvegységre jutott asszony nem nagy örömmel látta ezt a változást, szégyelte is a dolgot, megharagudott az urára a szakításért. Haragudott annál inkább, mert elvitt az ember minden elvihetőt és így ő egy üres lakásban maradt. Ezért bosszút akart állni és egyre várta az alkalmat, amikor ez majd módjában áll. Ma reggel elérkezett véletlenül ez az alkalom is. A Petrozselyem-utóában megpillantotta a hitese urát, utána sietett, egy kicsit perelt, de aztán bicskát szedett elő a zsebéből és ezzel három szurást ejtett rajta, úgy hogy súlyosan megsérülve szállították a kórházba. A szurkáló feleség ellen megindították az eljárást.

Figyelmeztetés. A „Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptára” a jövő hó elején fog megjelenni, óriási terjedelemben, a legkimerítőbb címtárral. Figyelmeztetjük már most mindazon előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy tartozásaikat ki-egyenlíteni sziveskedjenek, mert addig mig tartoznak, a nagyarányu naptárt nem fogják megkapni.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Katonák a muzeumban.** A városi muzeumban tegnap délelőtt a honvédegyezred altisztikara tett látogatást egy főhadnagy vezetése alatt. Zoltai Lajos muzeumi őr magarázta meg a katonák a muzeumi tárgyakat. A katonák egész délelőtt időztek a muzeumban és nagy figyelemmel hallgatták a muzeumi őr felvilágosításait. Délután pedig a telefon hivatalba mentek és itt tanulták meg a telefon kezelését.

— **A Rákóczi-kor történeti megírása.** Érdekes megkeresés érkezett tegnap Hajdumegye hivatalához Kecskemét várostól. Pártolni kérik a képviselőházhoz intézett felterjesztésüket a Rákóczi-kor történetének megírása ügyében. A megye deczemberi közgyűlésén fog az érdekes megkereséssel foglalkozni.

— **Bakkancsok debreczeni iparosok részére.** A közös hadsereg bakkancs szükségletének kvóta aránybani részét hazai kisiparosok szállítják. A szállítás alá kerülő mennyiséget kamarák szerint osztják ki a csizmadia iparosok között. Ezzel az ügygyel egyik miniszteri ankét foglalkozott a kereskedelemügyi minisztériumban, melyen résztvettek a kamarák egy része is, köztük a debreczeni is. Utóbbi Szávay Gyula titkár képviselte. A tárgyalások alapján 1900 pár bakkancs szállítása esett a debreczeni kerület részére. A szállítók egyrésze debreczeni, egyrésze közel vidéki.

— **Házasság kötések.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt hét folyamán a következő párok kötötték házasságot: Hafner Ferencz ev. ref.—Bátori Erzsébet ev. ref. Liebhardt Márton ág. ev.—Kneissel Herdicska Ilonka ág. ev. Tóth József ev. ref.—Molnár Juliska ev. ref. Bancsi István ev. ref.—Barta Mária ev. ref. Tokay István ev. ref.—Bancsi Mariska ev. ref. Sándor Gábor ev. ref.—Molnár Julia ev. ref. Papp István ev. ref.—Csonka Ilonka ev. ref. László János ev. ref.—Tóth Julia ev. ref. Szabó Gyula ev. ref.—Szanka Mária ev. ref. Gál István ev. ref.—Sztrake Eszter ev. ref. Erdei János róm. kath.—Kovács Teréz róm. kath. Némethi József ev. ref.—Ormós Eszter ev. ref. Pető Gábor ev. ref.—Tóth Julianna ev. ref.

— **A tüzoltók próbája.** A debreczeni tüzoltóknak tegnap nehéz napjuk volt. Gyakorlatoztak egész délelőtt, délután pedig a Széchényi téren a „Minimax“ tüzoltási módot próbálták ki. A próba gyakorlatozás fényesen sikerült. A vezetést Publig Ernő látta el.

— **Hadkötelesek figyelmébe.** A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi szept. hó 29 én 78000—8. a. szám alatt kelt körrendelete értelmében az 1907. évi ujoncállításra kötelezett ifjak összeírása elrendeltetvén: az 1884. 1885. és 1886. évben született debreczeni és más városi illetőségű állításköteles ifjak, továbbá Debreczen városban és határában az 1887. és 1888. évben született népfelkelő köteles ifjak felhivatnak, hogy összeírásuk végett november hó folyamán a katonai és

illetőségi ügyosztálynál (Városház I. em. 19. ajtó) annyival inkább jelentkezzenek, mert a jelentkezést elmulasztókkal a Véd-törvény 35. §-ában előirt kihágási eljárás folyamatba fog tétetni.

— **Méltóságos csavargó Debreczenben.** Debreczen város csavargó tanúinak előkelő vendége volt tegnap: báró Techtig Armin. Különféle ürügyek alatt hivatalos ajtókon szokott bekopogtatni. Részvétet keltő hangon meséli el szerencsétlen életét. Könyöradományokat kér s ha teheti, emléket is visz magával. A báróval — a csavargók méltóságos collegájával — egyidejűleg érkezett le Hajdumegye alispáni hivatalához és Debreczen város tanácsához a belügyminiszter leirata, melyben a hatóság figyelmét felhívja báró Techtig Armin közveszélyes voltára. Figyelmezteti a hatóságot, hogy lehetőleg ejtse módját fogja el és szupplálja Aradra illetőségi helyére.

— **Az ácsok mulatsága.** A magyarországi ács munkások debreczeni csoportja 1906. november 17-én szombaton a „Korona“ vendéglő ujonnan átalakított tánctermeiben saját pénztára javára zóna postával egybekötött őszi mulatságot rendez. Belépti díj: Személyenként 1 korona 40 fill., előre váltva 1 korona 20 fillér. Jegyek előre válthatók: a Szakegylet helyiségben (Csapó-u. 17.) és a rendező bizottság összes tagjainál. Szerpentinről és konfettiről gondoskodik a rendezőség.

— **Népesedés.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt hét folyamán 58 születést, még pedig 32 leányt és 26 fiút jelentettek be, ezzel szemben az elhalálozások száma 32 volt. A város lakossága tehát természetes uton 26 al szaporodott.

— **A „Hajdumegyei népbank“ Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekből a kamat is befoglaltatik.**

— **Gumi különlegességekben óriási választék.** Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor kezyü és kötszerész Debreczen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Sok nézője akadt a Nyakkendőkirály fényes kirakatainak,** ahol a férfi őszi divat ujdonságai láthatók, meglepő szép nyakkendők már 1 koronától, férfi kalapok 4 koronától feljebb.

— **Ha érdeklí önt az őszi férfi divat,** tekintse meg a Nyakkendő király kirakatait. Férfi-kalapok 4 koronától. Nyakkendők 1 koronától feljebb a legizlésebb kivitelben.

— **Fésük, kefék, illatszerek és szappanok, hajdizsek és mindenféle pipere cikkek legolcsóbbak Mentze áruházába Kossuth-u. 4. szám.**

— **Köszvénynél, csúznál használja a híres Király-balzsamot,** melyet tekintélyes orvosok biztos sikerrel rendelnek. — Egy üveg ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth-utca 8-ik sz. „Arany egyszarvu“ gyógyszerészár.

— **Uj előfizetők is ingyen kapják a „Debreczeni Független Újság Nagy Képes Naptárát“,** mely a címtárral együtt 340 oldalra terjed, ha legalább egy negyedévre előre befizetnek a lapra. Hátralékosok a naptárt nem kapják.

REGENY-CSARNOK.

Barangolás Erdélyben.

23

Irta: Oláh Gábor.

Felmentünk a Mária Terézia idejében ásott, lefelé szélesedő, tölcseralakú tárna karzatára; a vezető megmutatta azt a helyet, ahonnan egy gyermek apja, anyja szemeláttára lezuhant a feneketlen mélységbe. Azután ligroin nevű folyadékot töltött lámpásába, meggyújtotta s úgy locsolta bele a Dante poklába, tüzsugár kékes lobogással, kigyótekervényben zuhogott le, mint elolvadt csillag a menny boltozatról, sejtetve az iszonyatos falak alatt tátongó örök tömlőcöt. Gyönyörű látvány volt! A tüzet különben is imádom. Ha lány szemébe nézek, rendesen csillagokat látok, amelyek nemesak ragyognak hanem sütnék is.

Még érdekesebb a visszhangos tárna. Két szótágot ver csak tisztán vissza, azután ismétli ötször, tízszer, tizenötsször, végszakadatlanul. Mintha valami incselgő szellem bujt volna meg a sókövek közt s tűzre játékokat a mindenre képes emberrel. Aladdinnal aztán halálra is ingereltük a visszhang feleselő szellemét. Örgönáltunk, jajgattunk, sóhajtottunk, kacagtunk, hahotáztunk, füttyöltünk, daloltunk, szavalattunk, konyódeszkát rugdostunk — és a visszhang feleselte vissza mind, megtizen-négyszerezve. Mikor egy nagyot sóhajtottunk vagy nagyot jajdultunk, a rettenetes mélység úgy sóhajtott, úgy jajgatott ezer torokkal vissza rá, hogy az emberben megfagyott a vér. Igazán, csak Dante Pokla juthat eszünkbe, mikor ezt a tulvítági hangzavart józan füllel halljuk. Dobogásunk szaggatott mennydörgésként morgott, dübörgött vissza ránk. Az egész óriási tárna kiszélesedő tölcser alakú, a belevágódott hangnak keringelve lehet lejutnia, ezért ismétlődik meg annyiszor.

A sóbányából a sósfürdőbe kutya-goltunk. Torda körül van vagy három-négy ilyen leszakadt bányából támadt fürdő; az egyiket Dörgőnek hívja a tordai nép. Isten szabad ege a boltozata ezeknek a feneketlen fürdőknek. Megfüttyöltünk. Aladdin uszolt, mint egy óriás angolna. En a tutajon nyavalyogtam, mint egy pápaszemes tavi pók. Aladdin húzgált ide-oda könyörületből a halhatatlan istenekre mondom: nem tudok uszni sem a vízben, sem az életben. Egyszer el kell merülnöm valahol, az holt bizonyos.

Délután két órai erős gyalogolással befurtuk magunkat a nagyszerű tordai hasadékba. Szinte összenyomja az embert ez a roppant kítátott földszáj, mely hangtalanul látszik ordítani a magasságos égre. Micsoda erők tülekedtek itt, hogy ilyen nyomokat hagytak magok után! Hasadás az egész, mert az egyik oldalon levő domborulatnak a másik oldalon homorulat felel meg. Ha egy új földforradalom összecsapná a két oldalt csomópó vápába találna s összezáródnék az egész, mint egy óriás befogott szája. És mi, torkában bolygó hangyanépek, oly nagyszerű koporsóba lennénk temetve, melyet irigyelhetne a Tisza ágyában aluvó Attila, vagy ég-föld közt lebegő Mohamed próféta is.

(Folytatjuk)

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénos hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosfürdők. Ivó- és belégszési kúra 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Törlesztéses, valamint másféle pénzkölcsönöket igen kedvező fizetési feltételekkel a lehető legkisebb kamattal mellett folyósítat; drága kamatu kölcsönöket kicséreltet; birtokokat vesz és elad: Héry bankirodája Piacz-u. 46. (Szentanna-u. sarok.)

Felsőréz tűzőnő felvétetik a „Csizmadiák termelő és áru-sarnokánál.”

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Kapitákat készen raktáron tartanak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és áru-sarnoka Margit fürdő-telep.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és áru-sarnoka Margit fürdő-telep.

1—2 éves legfinomabb gyökere vesszők olcsó árért kapható Varga-u. 43.

Tejet keresek állandó megvételre 100 vagy két száz litert. Czim Salamon Jakab Hatvan-utca 48.

Gouvérirozást 3 krajczártól kezdve elvállal **Rózsa Ignácz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Tanuló egy fűszerüzletbe, tanuló egy papír és könyvkereskedésbe fizetéssel felvétetik. Czim a kiadóba.

Asztalos segédet felveszek ki jól tud fényezni állandó munkára. Czim a kiadó-hivatalban.

Keresek megvételre egy jó karban levő kopirprést Czim akiadóhivatalba.

Egy majdnem egészen új portál olcsón eladó. Miklós-utca 22.

Sámszonban kitünő majorsági földek elparcellázhatók. Venni szándékozók jelentkezhetnek Klein és Lángnál Miklós-u 22.

Sehol sem kaphatók oly olcsó üzleti könyvek kopir könyvek, mint Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye és szőnyeg áruházában

raktárra érkeztek az

őszi divat

gyönyörű újdonságai

Szövetek, Blous flanellek, Selymek, Velezek.**Óriási választék !!****Kitünő**

Asztali bor 1 liter . . . . . 35 kr.
Magyarádi óbor 1 liter . . . . . 40 kr.
Szegszárdi vörös 1900. évi 1 lit. 48 kr.
továbbá kitünő szomorodni és tokaji asszu borok nagy választékban

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Nagy Sándor

eki. mérnök

magánmérnöki irodája

Debreczen, Simonffy-u. 37.

1224/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2375/2—1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Zwack J. és Társa b.-pesti cég részére, Grósz Adolf egyeki lakostól 111 kor. 70 fillér tőke, ennek 1904. évi október hó 22. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 89 kor. 80 fillér perköltség erejéig 1906. évi augusztus hó 25-én bíróság felülfoglalt és 682 koronára becsült házbitorok, varrogép, czimbalom és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1906. évi november hó 14-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Egyeken, Grósz Adolf lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1906. évi október hó 27-én.
Török Péter, birói kiküldött.

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet Debreczen.

IV. évtársulatát 1907. január hó 1-én nyitja meg, melybe tagok bármikor beléphetnek. Az intézet tagjainak száma 2400, akik **13,000 törzsbetétre** több mint **580,000 koronát** fizettek be, mely összeg az évtársulat tartama alatt **1,700,000 korona tőkének felel meg.**

A vidéki tagoknak a pénz beküldésére postatakarékpénztári befizetési lapokai díjtalanul adunk.

A törzsbetétek eddig megállapíthatólag 6%-ot jövedelmeznek.

Kölcsönöket

a **negyedik évtársulatra** már most adunk utólag fizetendő legolcsóbb kamattal. Minden 100 korona kölcsön heti 50 fill-vel visszafizethető, melyben a kamattal is befoglaltatik, tehát külön kamatot nem kell fizetni.

Jelentkezések a negyedik évtársulatba való belépésre, vagy kölcsön iránt bármely nap délelőtt, vagy délután az intézet helyiségében **Piacz-u. 26. szám,** főközségi épületében eszközölhetők.

Dr. Révi Nándor,
jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Hegedüs Sándor.

Ügyvezető választmány:

Dr. Ferenzy Gyula, Grósz Nagy Ferencz,
elnök.

Szövetkezetünk

második évtársulatába tagok már most fölvételnek.

Új kölcsönök

után a törzsbetétek csak 1907. január 1-től kezdve fizetendők.

➤ **Egy törzsbetét 50 fillér.** ◀

Egy törzsbetét 100 korona hitelre jogosít. **Négyéves évtársulat.**

Jelentkezhetni az intézet hivatalos helyiségében Piacz-utca 65. sz. Czé-gely ház.

A központi bank
m. sz. igazgatósága.

Megnagyobbított divatraktárunkra

gyönyörű választékban érkeztek

az őszi és téli idény

legszebb újdonságai:

Női ruha- és kosztüm szövetek. Fekete és színes ruha selymek. Lyoni divat-selymek színházi blouzekra. Csejke- és selyem Esarpok

jutányos szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyeg-áruház.

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 2

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett üvege 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) **Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/I., Somnnergasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárban és drogonériában — Osakis **Bartilla fogviz** kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök üveget 5 kor. 20 fillérért Kapható Debreczen: **Mihalovits Jenő** gyógyszerára a „Kigyó“-hoz